

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

**ΕΡΕΥΝΑ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΤΠΕ)
ΣΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ
2016**

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΡΕΥΝΑ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΤΠΕ) ΣΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ 2016

	Σελ.
Πρόλογος	2
A. Μεθοδολογία Έρευνας	3
B. Κυριότερα Αποτελέσματα	
ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ	4
ΑΤΟΜΑ	6
Χρήση του Διαδικτύου	6
Κινητή Χρήση του Διαδικτύου	9
Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e-Government).....	12
Ηλεκτρονικό Εμπόριο (e-Commerce)	14
Ηλεκτρονικές Δεξιότητες (e-Skills).....	18
Προστασία Προσωπικών Δεδομένων (Privacy and Protection of Personal Identity)	19

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην έκθεση αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στα Νοικοκυριά 2016. Ο σκοπός της ετήσιας έρευνας είναι η συλλογή στοιχείων για την πρόσβαση των νοικοκυριών σε επιλεγμένες Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, τη χρήση του Διαδικτύου, τους λόγους χρήσης του Διαδικτύου, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, το Ηλεκτρονικό Εμπόριο μέσω Διαδικτύου τις Ηλεκτρονικές Δεξιότητες. Για το 2016 εξετάζεται το θέμα «Προστασία Προσωπικών Δεδομένων».

Η έρευνα, η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, συμμορφώνεται με τον Κανονισμό Νο. 808/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 που αφορά τις Κοινοτικές Στατιστικές της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Ο στόχος του παρόντος Κανονισμού είναι η θέσπιση κοινού πλαισίου για τη συστηματική παραγωγή Κοινοτικών Στατιστικών της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Η έκθεση ετοιμάστηκε από την κα. Αρίστη Ιωαννίδου, Λειτουργό Στατιστικής Α, κάτω από την επίβλεψη του κ. Κώστα Διαμαντίδη, Ανώτερου Λειτουργού Στατιστικής, Προϊσταμένου του Τομέα Μεθοδολογίας, Στατιστικής Πληροφόρησης, Τιμών, Αγοράς Εργασίας, Εργατικού Κόστους και Ερευνών Χρήσης Τεχνολογίας.

A. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα καλύπτει νοικοκυριά με τουλάχιστον ένα μέλος ηλικίας 16-74 (συμπεριλαμβανομένου) και άτομα ηλικίας 16-74 (συμπεριλαμβανομένου).

Το πλαίσιο δειγματοληψίας (Απογραφή Πληθυσμού 2011) στρωματοποιήθηκε σε αστικά και αγροτικά στρώματα κατά επαρχίες.

Η επιλογή στις αστικές περιοχές έγινε με τη χρήση απλού συστηματικού τυχαίου δείγματος. Μια τυχαία ένδειξη επιλέγηκε για αρχή, και χρησιμοποιώντας ως διάστημα δειγματοληψίας το N/n , (όπου N : ο πληθυσμός των νοικοκυριών και n : το δείγμα) επιλέγηκαν τα νοικοκυριά για κάθε επαρχία (αστικές περιοχές).

Η επιλογή στις αγροτικές περιοχές διεξήχθη σε δύο στάδια: τα χωριά κάθε επαρχίας θεωρήθηκαν ως Αρχικές Μονάδες Δειγματοληψίας και τα νοικοκυριά ως Τελικές Μονάδες Δειγματοληψίας. Το δείγμα των χωριών επιλέγηκε τυχαία με Πιθανότητα Ανάλογη του Μεγέθους (Probability proportional to size, p.p.s.), η οποία καθορίστηκε από τον αριθμό των ατόμων. Έπειτα, σε κάθε επιλεγμένο χωριό, επιλέγηκαν 25 νοικοκυριά. Στις περιπτώσεις των πολύ μικρών χωριών (λιγότερα από 25 νοικοκυριά), τα χωριά ενώθηκαν.

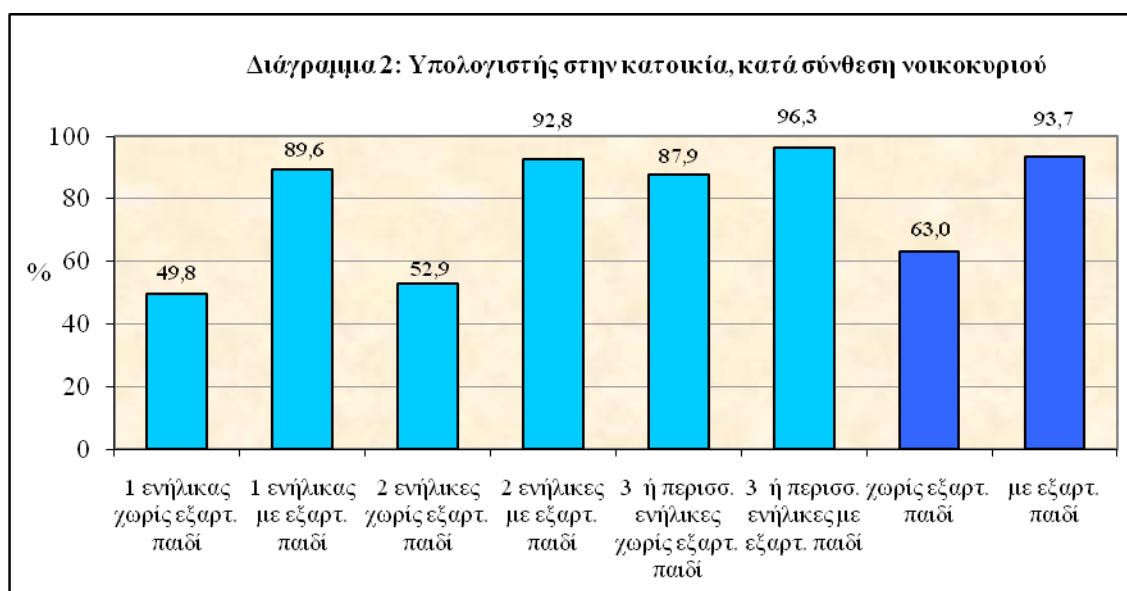
Όλα τα άτομα, ηλικίας 16-74, των ερωτηθέντων νοικοκυριών συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα.

Β. ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ **ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ**

Το 2016, 71,5% των νοικοκυριών στην Κύπρο είχαν πρόσβαση σε υπολογιστή, είτε γραφείου, είτε φορητό, είτε υπολογιστή με οθόνη αφής (tablet). Το ποσοστό των νοικοκυριών που διαθέτουν υπολογιστή γραφείου διαχρονικά μειώνεται ενώ αντίθετα το ποσοστό των νοικοκυριών που διαθέτουν φορητό υπολογιστή ή υπολογιστή με οθόνη αφής (tablet) αυξάνεται.

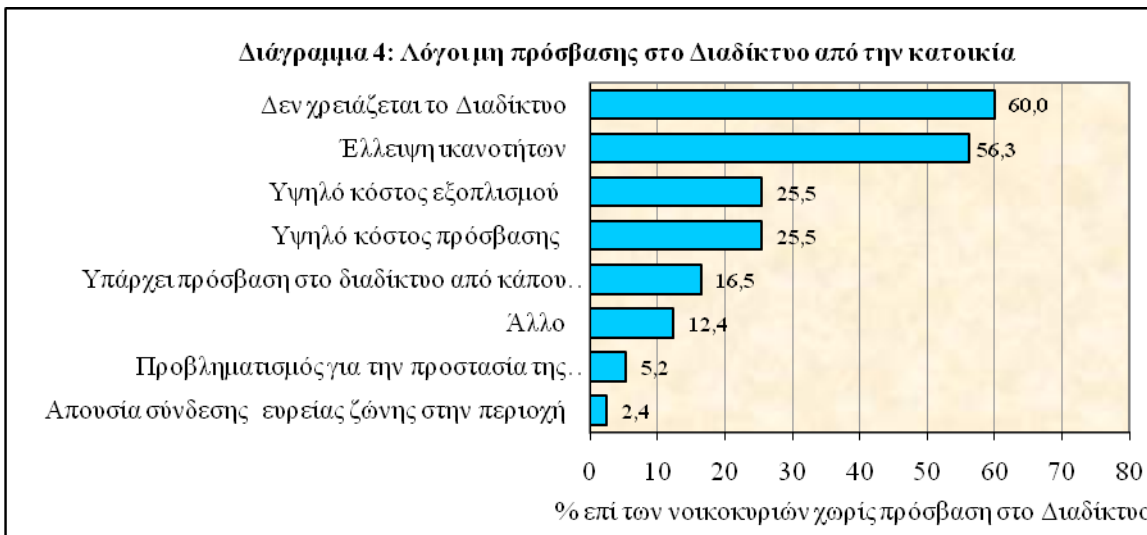
Συγκρίνοντας τη χρήση σε υπολογιστή (γραφείου, φορητό, netbook ή tablet) στην κατοικία σε σχέση με τη σύνθεση του νοικοκυριού, βλέπουμε ότι υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των νοικοκυριών με εξαρτώμενα παιδιά και αυτών χωρίς. Συγκεκριμένα, το 93,7% των νοικοκυριών με εξαρτώμενα παιδιά διαθέτουν ηλεκτρονικό υπολογιστή ενώ σε αυτά όπου δεν υπάρχει εξαρτώμενο παιδί, το ποσοστό μειώνεται στο 63,0%.

Η πρόσβαση στο Διαδίκτυο από τα νοικοκυριά αυξάνεται διαχρονικά. Το πρώτο τρίμηνο του 2016, το ποσοστό έφτασε το 74,4%.

Ο κυριότερος λόγος για τον οποίο τα νοικοκυριά δεν έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο από την κατοικία είναι γιατί δεν το χρειάζονται (60,0% του συνόλου των νοικοκυριών που δεν έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο). Ο δεύτερος λόγος αφορά την έλλειψη δεξιοτήτων/ικανοτήτων (56,3%). Το 25,5% δήλωσαν ότι δεν έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο από την κατοικία, είτε λόγω του υψηλού κόστους εγκατάστασης στο Διαδίκτυο είτε λόγω του υψηλού κόστους πρόσβασης.

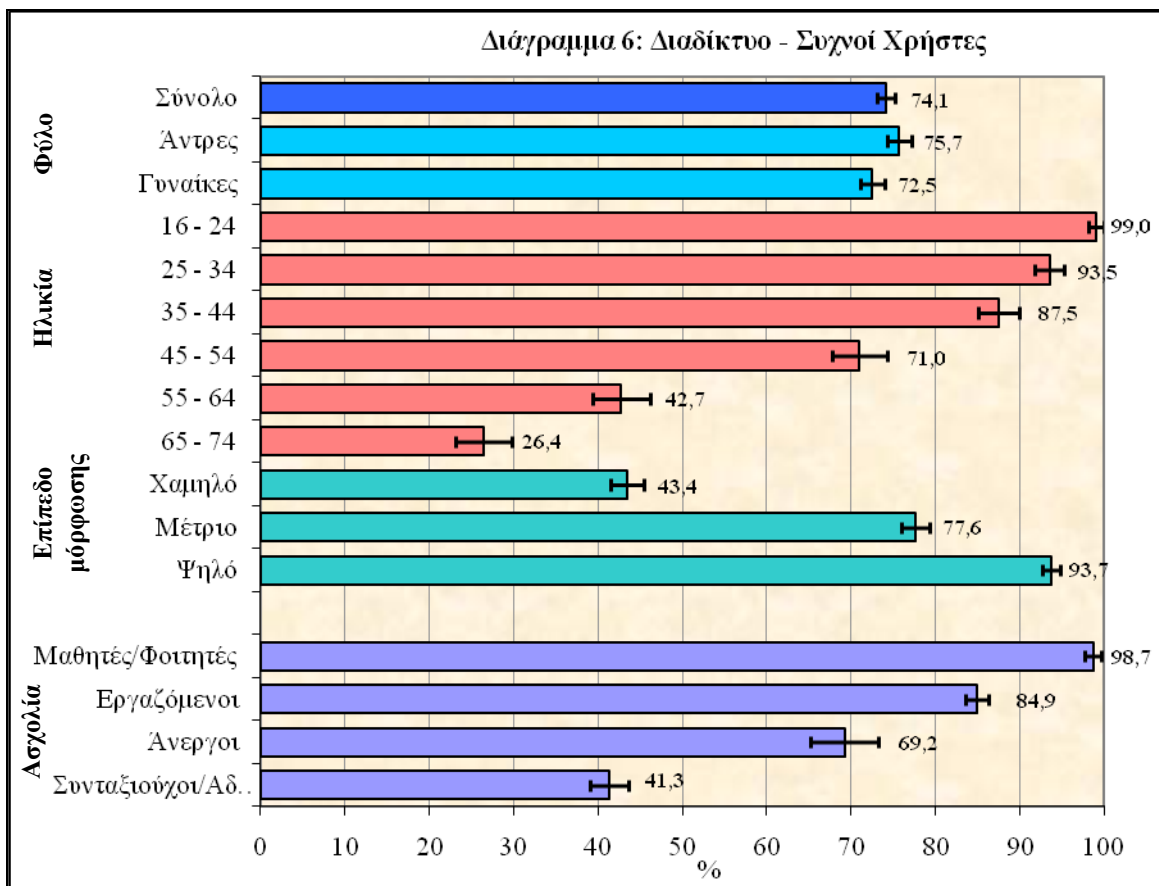
ΑΤΟΜΑ

Χρήση Διαδικτύου

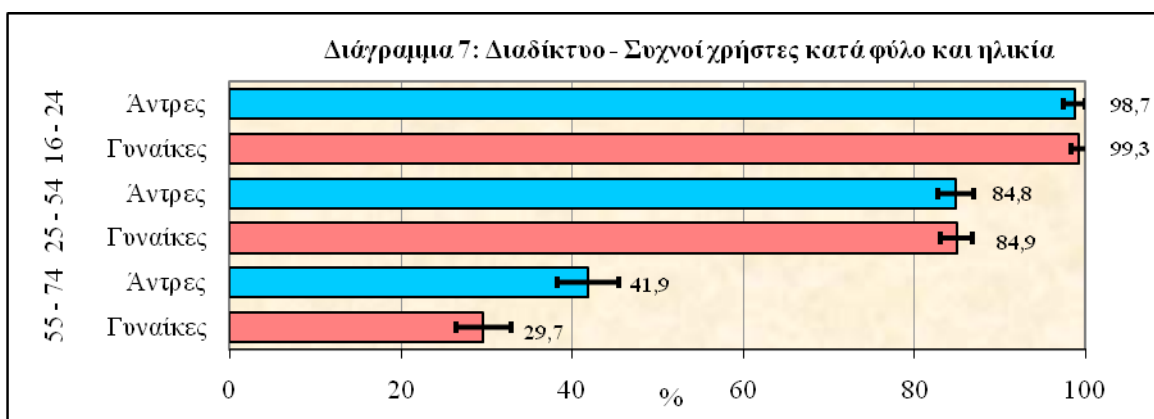
Το 75,9% των ατόμων ηλικίας 16 – 74 χρονών δήλωσαν ότι χρησιμοποίησαν το Διαδίκτυο κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2016. 23,2% δήλωσαν ότι δεν χρησιμοποίησαν ποτέ το Διαδίκτυο και 0,2% των ατόμων ηλικίας 16 – 74 δήλωσαν ότι χρησιμοποίησαν το Διαδίκτυο μεταξύ Απριλίου – Δεκεμβρίου 2015.

Όσον αφορά τη συχνότητα με την οποία χρησιμοποιείται το Διαδίκτυο από άτομα ηλικίας 16 – 74, παρατηρούμε ότι το 74,1% χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα. Η συχνότητα χρήσης του Διαδικτύου επηρεάζεται από το φύλο, την ηλικία και το επίπεδο μόρφωσης. Όσο αυξάνεται η ηλικία, το ποσοστό των ατόμων που χρησιμοποιούν συχνά το Διαδίκτυο μειώνεται. Από 99,0% για τα άτομα ηλικίας 16 – 24 το ποσοστό μειώνεται σε 26,4% για τα άτομα ηλικίας 65 – 74. Το γεγονός ότι, τα διαστήματα εμπιστοσύνης (βλ. Διάγραμμα 6) για τα διαφορετικά ποσοστά συχνών χρηστών Διαδικτύου κατά ομάδα ηλικίας δεν είναι επικαλυπτόμενα, αποδεικνύει ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ των ομάδων ηλικίας. Το ίδιο συμβαίνει και με το επίπεδο μόρφωσης, όπου όπως αναμένεται, τα άτομα με ψηλό επίπεδο μόρφωσης χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο συχνότερα από τα άτομα με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης. Αναλογικά υπάρχουν περισσότεροι άντρες συχνόι χρήστες από ότι γυναίκες, με ποσοστά 75,7% και 72,5% αντίστοιχα. Αξίζει να σημειωθεί ότι για τις ηλικίες 55 – 74 χρονών το ποσοστό των ανδρών που χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο είναι σημαντικά ψηλότερο.

Το διάγραμμα 7 παρουσιάζει τη χρήση του Διαδικτύου κατά ηλικία και φύλο. Για τους άντρες και τις γυναίκες ηλικίας 16 –24 χρονών και 25-54 χρονών το ποσοστό χρήσης του Διαδικτύου είναι σχεδόν το ίδιο ενώ για τις ηλικίες 55 - 74 οι άνδρες έχουν προβάδισμα (41,9% σε σχέση με 29,7% για τις γυναίκες).

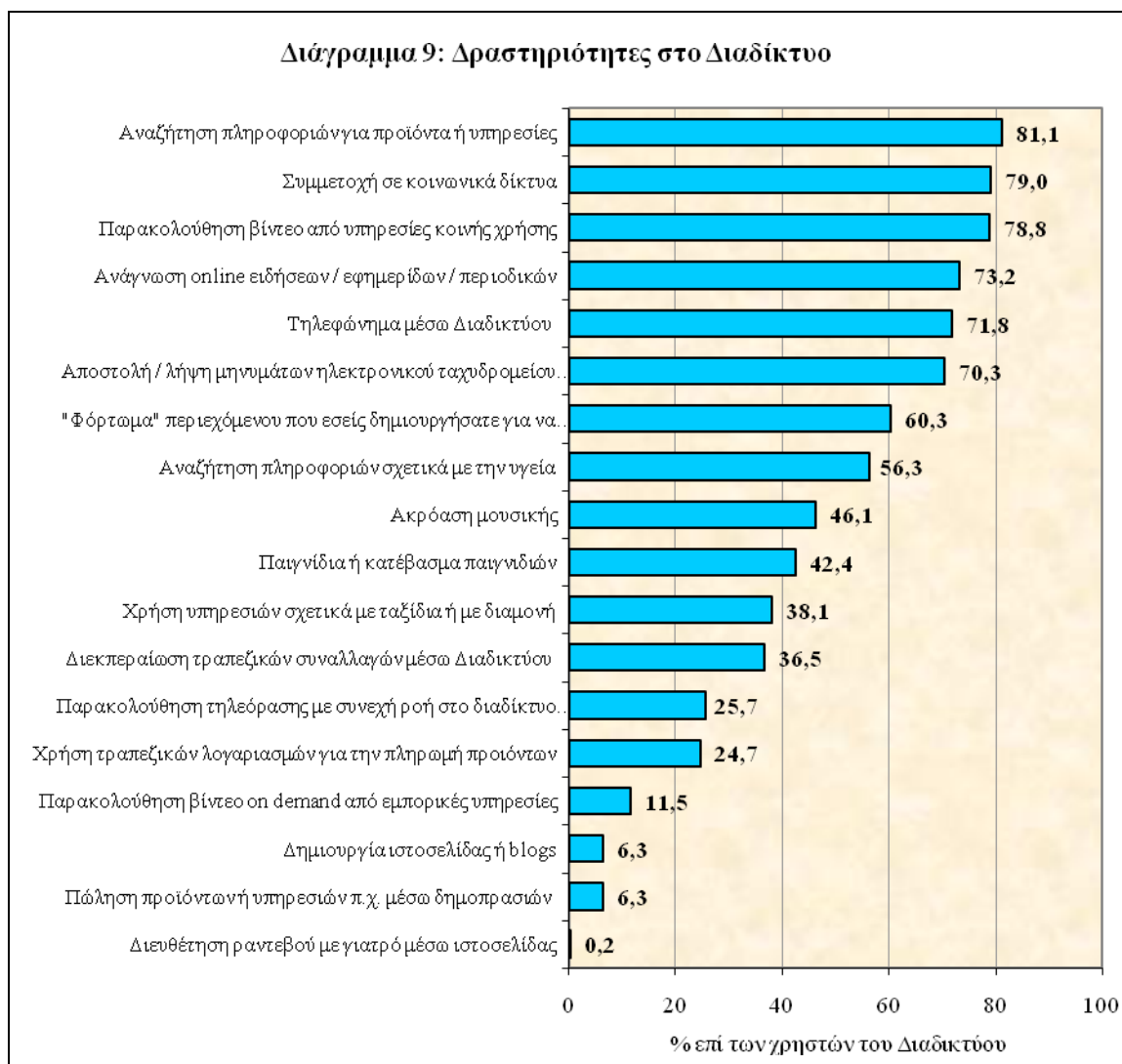

88,3% των χρηστών του διαδικτύου δήλωσαν ότι χρησιμοποίησαν το κινητό ή το smart phone τους για πρόσβαση στο διαδίκτυο από την κατοικία τους ενώ 68,9% και 36,9% δήλωσαν αντίστοιχα ότι χρησιμοποίησαν το φορητό υπολογιστή και τον φορητό υπολογιστή με οθόνη αφής.

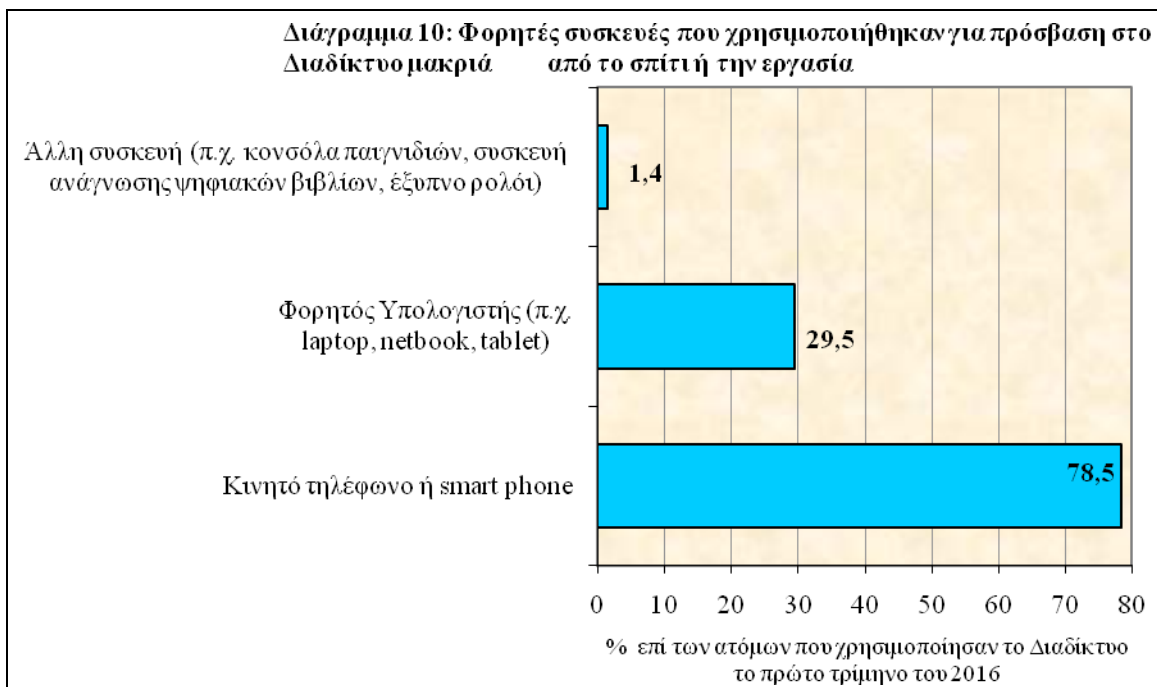
Οι πιο δημοφιλείς δραστηριότητες στο Διαδίκτυο μεταξύ των ατόμων ηλικίας 16 – 74 ετών, είναι οι ακόλουθες: η αναζήτηση πληροφοριών για προϊόντα και υπηρεσίες (81,1%), η συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα (79,0%), η παρακολούθηση βίντεο από υπηρεσίες κοινής χρήσης (78,8%) ενώ ακολουθούν η ανάγνωση online εδήσεων/εφημερίδων/περιοδικών (73,2%) και το τηλεφώνημα μέσω διαδικτύου (71,8%).

Διάγραμμα 9: Δραστηριότητες στο Διαδίκτυο

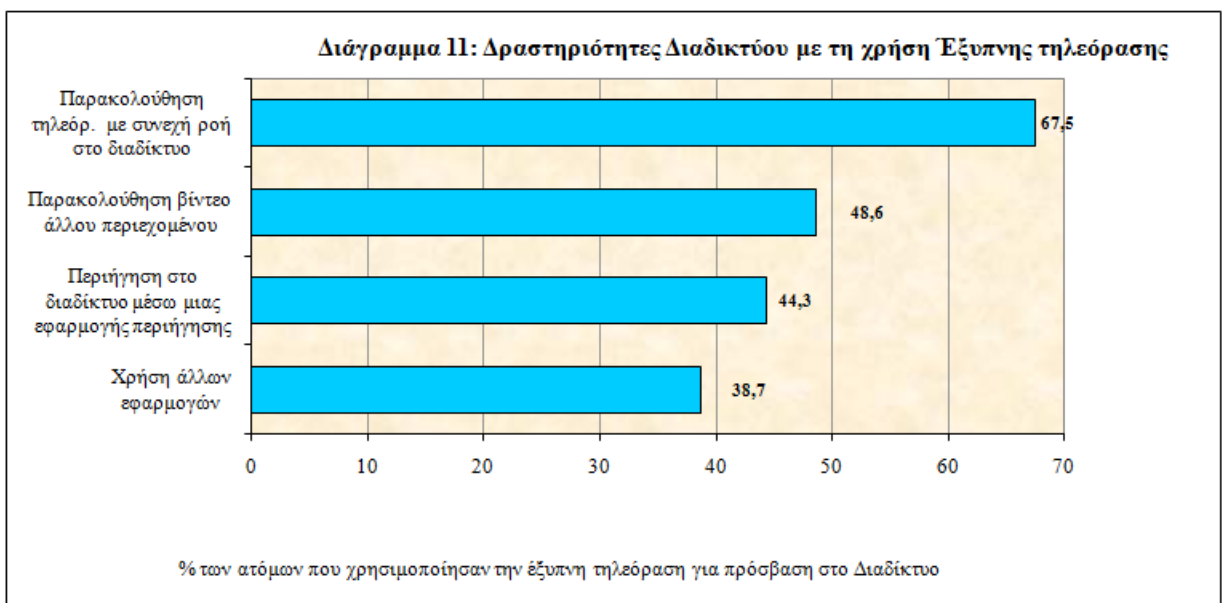

Κινητή χρήση του Διαδικτύου

Τα τελευταία χρόνια, οι “Φορητές Συσκευές” γίνονται όλο και πιο δημοφιλείς καθώς παρέχουν τη δυνατότητα χρήσης του Διαδικτύου παντού και ανά πάσα στιγμή λόγω του μικρού μεγέθους και βάρους τους. Οι “Φορητές Συσκευές” χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: “Φορητούς Υπολογιστές” που περιλαμβάνουν laptops, netbooks ή tablets και “Συσκευές Χεριού” που περιλαμβάνουν κινητά τηλέφωνα / smart phones ή άλλες συσκευές χεριού όπως media και games players, αναγνώστες ηλεκτρονικών βιβλίων, έξυπνα ρολόγια. Στην Κύπρο, το 78,5% των ατόμων που χρησιμοποίησαν το Διαδίκτυο κατά το πρώτο τρίμηνο του 2016 χρησιμοποίησαν κινητό τηλέφωνο ή smart phone για πρόσβαση στο Διαδίκτυο μακριά από το σπίτι ή την εργασία ενώ 29,5% χρησιμοποίησαν φορητό υπολογιστή (π.χ. laptop, tablet).

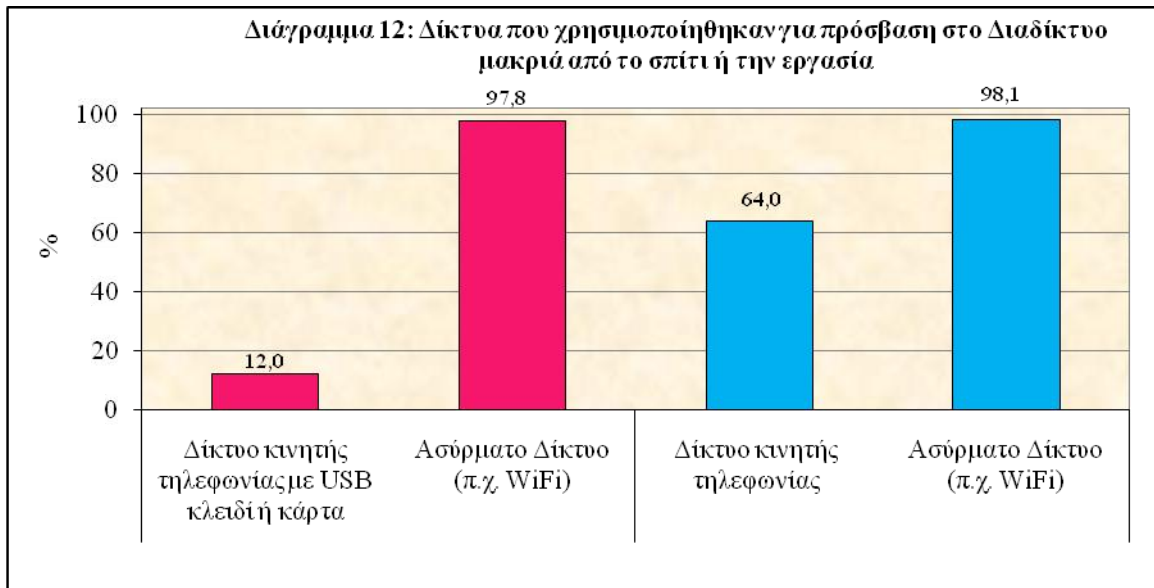

Η πιο κοινή δραστηριότητα στο Διαδίκτυο μέσω της έξυπνης συσκευής τηλεόρασης είναι η παρακολούθηση τηλεόρασης με συνεχή ροή στο διαδίκτυο (ζωντανά ή catch-up) με ποσοστό 67,5% στο σύνολο των ατόμων που χρησιμοποίησαν την έξυπνη τηλεόραση για πρόσβαση στο Διαδίκτυο και ακολουθεί η παρακολούθηση βίντεο άλλου περιεχομένου (on demand ή από ανταλλαγή υπηρεσιών) με ποσοστό 48,6%.

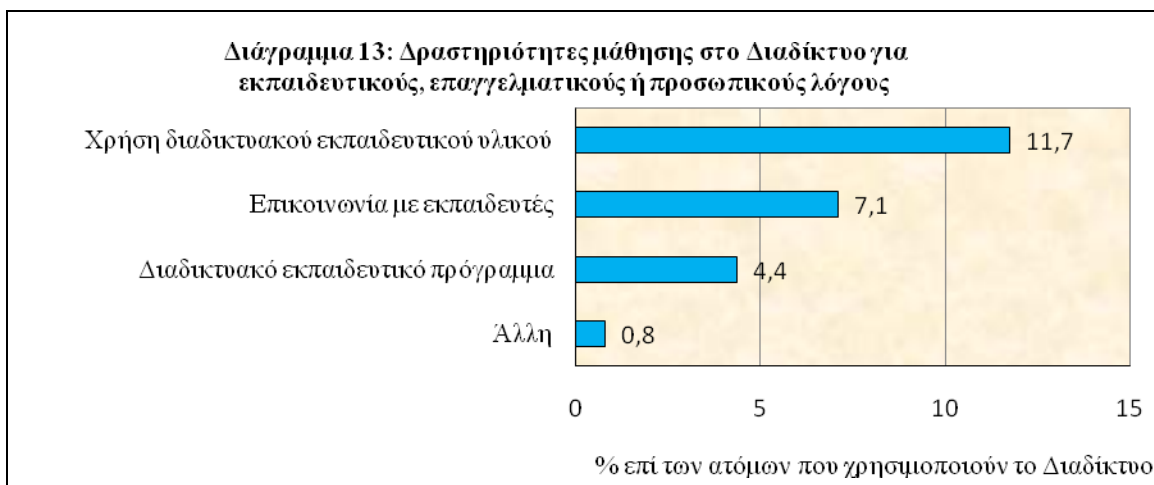

Το WiFi είναι ο πιο διαδεδομένος τύπος δικτύου που χρησιμοποιούν τα άτομα ηλικίας 16 – 74 χρονών για σύνδεση του φορητού υπολογιστή ή του κινητού τηλεφώνου ή του smart phone τους

στο Διαδίκτυο μακριά από το σπίτι ή την εργασία (97,8%). Το 64,0% των ατόμων που χρησιμοποιούν συσκευές χεριού χρησιμοποιούν δίκτυο κινητής τηλεφωνίας.

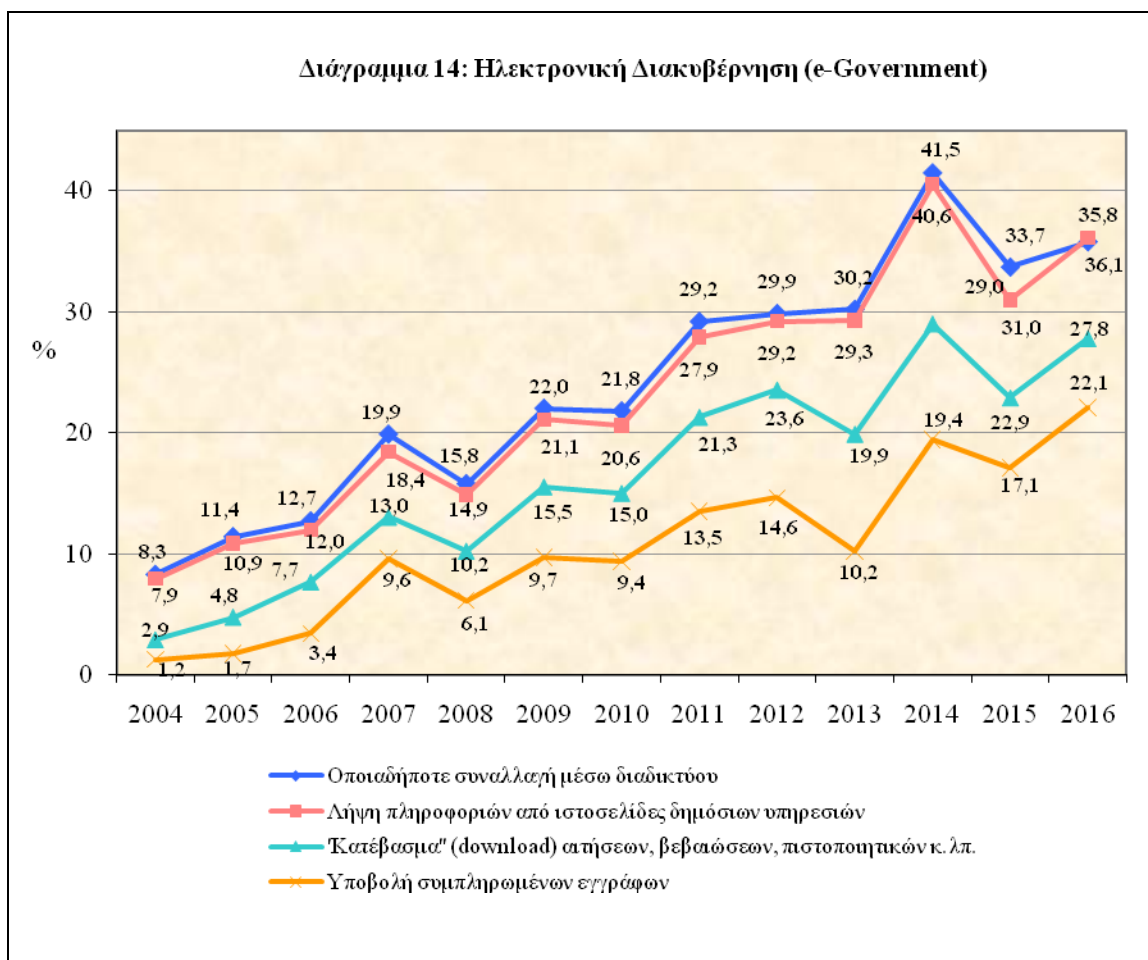

Οι δραστηριότητες μάθησης αναφέρονται στη μάθηση για επαγγελματικούς, εκπαιδευτικούς ή ιδιωτικούς σκοπούς. Μεταξύ των ατόμων που χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο 11,7% χρησιμοποίησαν εκπαιδευτικό υλικό εκτός από ένα ολοκληρωμένο course.

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e-Government)

Σε σύγκριση με το 2015, το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 16 – 74 χρονών που χρησιμοποίησαν το Διαδίκτυο για επαφή με τις Δημόσιες Αρχές / Υπηρεσίες αυξήθηκε. Όπως παρατηρούμε στο πιο κάτω γράφημα (Διάγραμμα 14) το 36,1% των ατόμων ηλικίας 16 – 74 χρονών χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για λήψη πληροφοριών από ιστοσελίδες δημόσιων υπηρεσιών ενώ το 27,8% κατεβάζει αιτήσεις, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και 22,1% υποβάλλει συμπληρωμένες αιτήσεις.

Ανάμεσα στα άτομα ηλικίας 16 – 74 που δεν υπέβαλαν συμπληρωμένες φόρμες ηλεκτρονικά προς τις Δημόσιες Αρχές/ Υπηρεσίες, το 55,7% δήλωσε ότι δεν είχε να υποβάλει οποιαδήποτε φόρμα το 17,9% δήλωσε άλλο λόγο ενώ το 16,2% δήλωσε ότι άλλο άτομο διεκπεραίωσε την υποχρέωση για λογαριασμό του.

Διάγραμμα 15: Λόγοι μη υποβολής συμπληρωμένων αιτήσεων για προσωπικούς σκοπούς μέσω ιστοσελίδων των δημόσιων αρχών/υπηρεσιών τους τελευταίους 12 μήνες (4/15-3/16)

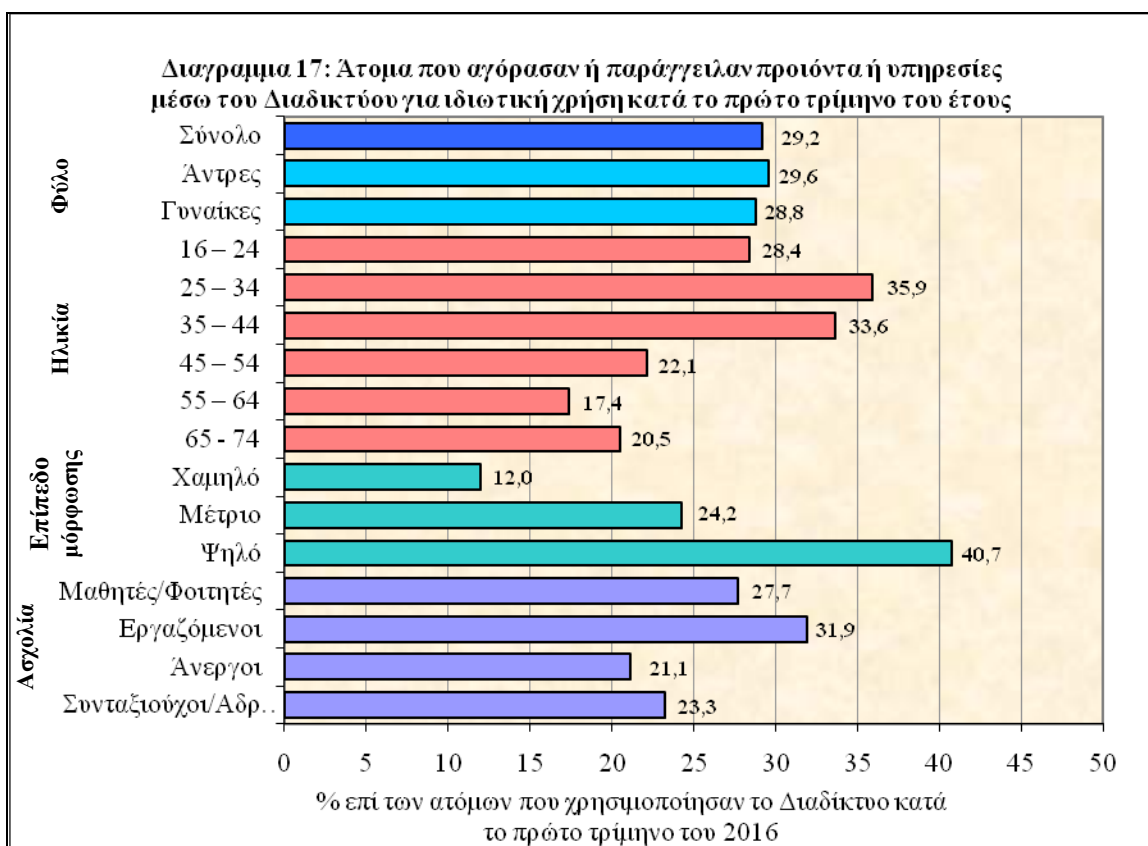
% επί των ατόμων που δεν υπέβαλαν συμπληρωμένες αιτήσεις στις δημόσιες αρχές/υπηρεσίες κατά το 04/15 -03/16

Ηλεκτρονικό Εμπόριο (e-Commerce)

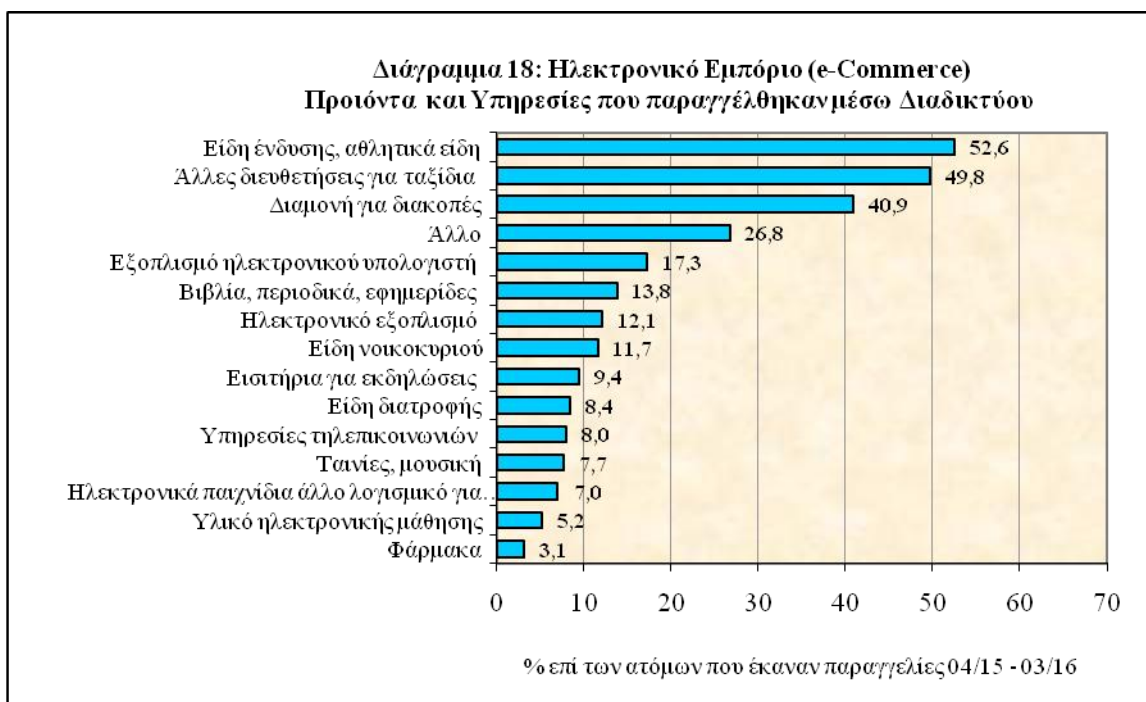
Όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 16, το ποσοστό των ατόμων που πραγματοποιούν αγορές μέσω Διαδικτύου παρουσίασε αύξηση από 18,7% το 2015 σε 22,1% το 2016.

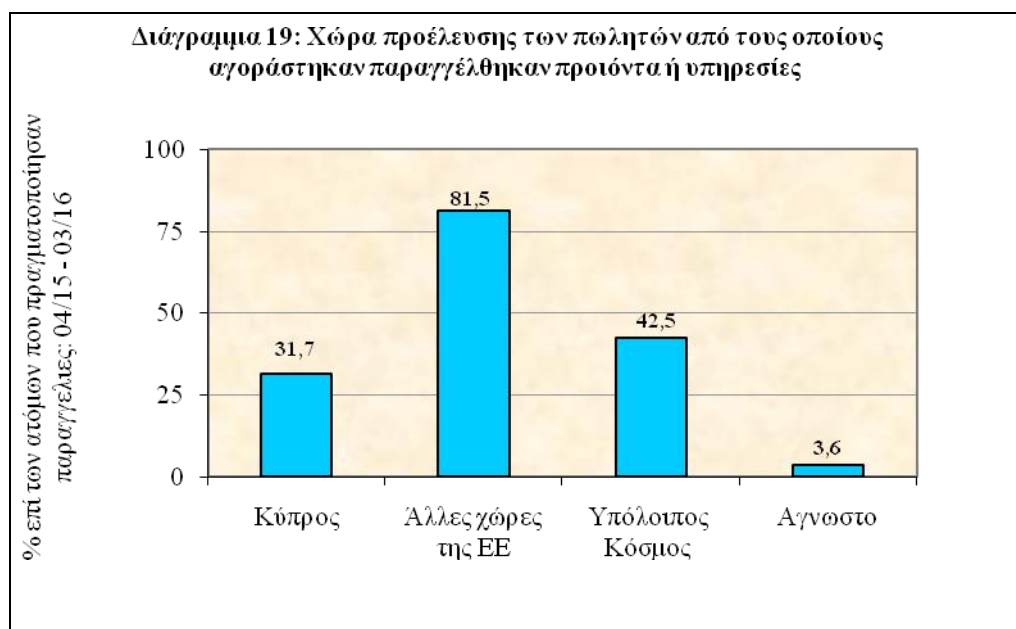
Παρατηρείται ότι 29,2% των ατόμων ηλικίας 16 – 74 που χρησιμοποίησαν το Διαδίκτυο κατά το πρώτο τρίμηνο του 2016, αγόρασαν ή παράγγειλαν προϊόντα ή υπηρεσίες για ιδιωτική χρήση μέσω του Διαδικτύου. Το φύλο, η ηλικία, το επίπεδο μόρφωσης καθώς και η ασχολία του ατόμου φαίνεται να επηρέαζαν την δραστηριότητα του στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Οι άντρες παρουσιάζονται να αγοράζουν ή να παραγγέλνουν προϊόντα ή υπηρεσίες μέσω Διαδικτύου περισσότερο από ότι οι γυναίκες. Επίσης, τα άτομα ηλικίας 25 – 34 χρονών φαίνεται να είναι τα πιο δραστήρια σε ότι αφορά το ηλεκτρονικό εμπόριο με ποσοστό 35,9%. Όσον αφορά το επίπεδο μόρφωσης, όπως αναμένεται, τα άτομα με υψηλό επίπεδο μόρφωσης χρησιμοποιούν περισσότερο το ηλεκτρονικό εμπόριο από ότι τα άτομα με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης. Η ασχολία των ατόμων φαίνεται να μην επηρεάζει την οικονομική δραστηριότητα στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Οι εργαζόμενοι αγοράζουν ή παραγγέλνουν αγαθά και υπηρεσίες περισσότερο από τους άνεργους και τους συνταξιούχους/αδρανείς.

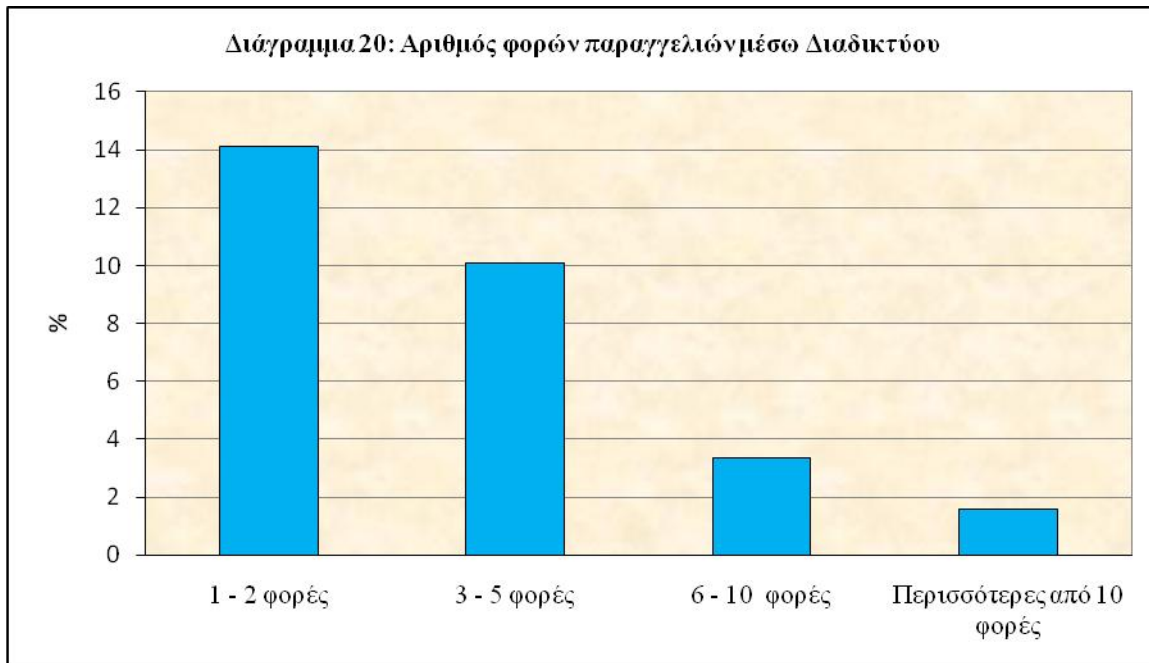
Περισσότερο από 52,0% από όσους κάνουν αγορές μέσω του Διαδικτύου έχουν παραγγείλει *είδη ένδυσης και αθλητικά είδη* το διάστημα Απριλίου 2015 - Μαρτίου 2016. Το 49,8% των ατόμων ηλικίας 16 – 74 που παράγγειλαν προϊόντα ή υπηρεσίες μέσω του Διαδικτύου το διάστημα Απριλίου 2015 – Μαρτίου 2016, έκαναν *διευθετήσεις για ταξίδια* όπως εισιτήρια, ενοικίαση αυτοκινήτου κ.λπ.. Τρίτο στις προτιμήσεις των Κυπρίων που παράγγειλαν προϊόντα ή υπηρεσίες μέσω του Διαδικτύου το διάστημα Απριλίου 2015 – Μαρτίου 2016 ήταν η *διαμονή για διακοπές* με ποσοστό 40,9%.

Ανάμεσα στα άτομα ηλικίας 16 – 74 που παράγγειλαν ή αγόρασαν προϊόντα ή υπηρεσίες κατά την περίοδο Απριλίου 2015 - Μαρτίου 2016 το 81,5% προτιμά πωλητές από χώρες τις ΕΕ, 42,5% προτιμά πωλητές από τον υπόλοιπο κόσμο ενώ μόνο 31,7% προτιμά τους ντόπιους πωλητές.

Περίπου 14% των ατόμων που αγόρασαν ή παράγγειλαν αγαθά ή υπηρεσίες για προσωπική χρήση παράγγειλαν 1-2 φορές κατά το πρώτο τρίμηνο του 2016 και περίπου 10% 3-5 φορές.

Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει τα ποσά τα οποία ξοδεύτηκαν για αγορές ή παραγγελίες μέσω Διαδικτύου κατά το πρώτο τρίμηνο του 2016.

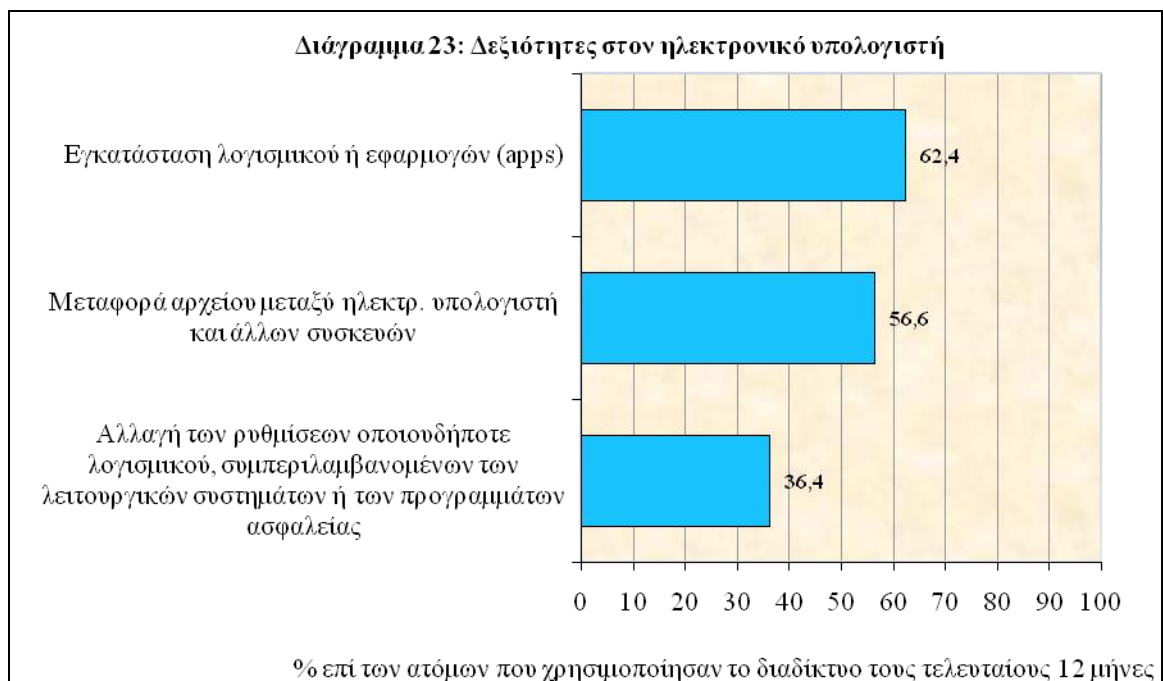

Το κυριότερο πρόβλημα το οποίο αντιμετώπισαν τα άτομα που χρησιμοποίησαν το Διαδίκτυο για να αγοράσουν ή να παραγγείλουν αγαθά ή υπηρεσίες ήταν η ταχύτητα παράδοσης. 7,5% δήλωσαν ότι η ταχύτητα παράδοσης ήταν χαμηλότερη από αυτήν που προβλεπόταν. Αξίζει να σημειωθεί ότι 79,4% που παράγγειλαν μέσω Διαδικτύου δεν αντιμετώπισαν κανένα πρόβλημα.

Ηλεκτρονικές Δεξιότητες (e-Skills)

Η πλειοψηφία των ατόμων που χρησιμοποίησαν σε κάποια χρονική στιγμή το διαδίκτυο (62,4%), εγκατέστησαν λογισμικό ή άλλες εφαρμογές, το 56,6% μετέφεραν αρχεία μεταξύ Η/Υ και άλλων συσκευών, και το 36,4% άλλαξαν τις ρυθμίσεις οποιουδήποτε λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών συστημάτων ή των προγραμμάτων ασφαλείας.

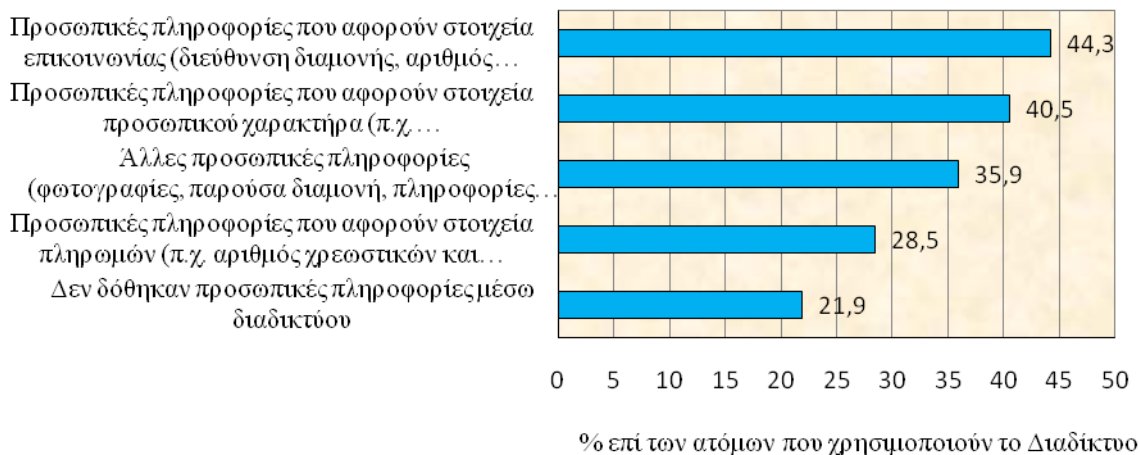
Όσον αφορά τις δραστηριότητες λογισμικού η πιο συνηθισμένη ήταν η αντιγραφή (copy) ή η μετακίνηση (move) αρχείου (file) ή φακέλου (folder) (65,5%) ενώ η χρήση λογισμικού επεξεργασίας κειμένου (Word) ακολουθεί με 57%. Η δημιουργία παρουσιάσεων με τη χρήση λογισμικού και η χρήση λογισμικού λογιστικών φύλλων ακολουθούν με ποσοστά 33,6% και 28,0% αντίστοιχα.

Προστασία Προσωπικών δεδομένων

Μεταξύ των ατόμων που χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο για προσωπικούς σκοπούς τους τελευταίους 12 μήνες 44,3% δήλωσαν ότι παρείχαν προσωπικές πληροφορίες στο διαδίκτυο οι οποίες αφορούσαν στοιχεία προσωπικού χαρακτήρα όπως όνομα, ημερομηνία γεννήσεως και αριθμό πολιτικής ταυτότητας ενώ 40,5% δήλωσαν ότι παρείχαν προσωπικές πληροφορίες στο διαδίκτυο οι οποίες αφορούσαν στοιχεία επικοινωνίας (διεύθυνση διαμονής, αριθμός τηλεφώνου e-mail). Ακολουθούν οι άλλες προσωπικές πληροφορίες (φωτογραφίες, παρούσα διαμονή, απασχόληση, εισόδημα) με ποσοστό 35,9% και οι πληροφορίες που αφορούν στοιχεία πληρωμών με ποσοστό 28,5%.

Διάγραμμα 25: Προσωπικές πληροφορίες που έχουν δοθεί στο Διαδίκτυο κατά την περίοδο Απριλίου 2015 - Μαρτίου 2016

34,1% των ατόμων που χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο δήλωσαν ότι είχαν περιορισμένη πρόσβαση στο προφίλ ή στο περιεχόμενο ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης ενώ 25,9% έχουν αρνηθεί την παροχή άδειας όσον αφορά την χρήση προσωπικών τους πληροφοριών για διαφημιστικούς σκοπούς. Επίσης 25,9% έχουν ελέξει την ασφάλεια της ιστοσελίδας στην οποία χρειάστηκε να παρέχουν προσωπικές πληροφορίες και 22,2% έχουν διαβάσει τις δηλώσεις πολιτικής απορρήτου πριν την παροχή οποιονδήποτε προσωπικών πληροφοριών.

Διάγραμμα 26: Δραστηριότητες που έχουν πραγματοποιηθεί για τη διαχείριση στην πρόσβαση στα προσωπικά στοιχεία στο Διαδίκτυο

